

Kao sljedbenici ideje i tekovina antifašizma, upravo zbog žrtava palih za našu slobodu, moramo promovirati mir, toleranciju, svijet i Vukovar bez mržnje – poručio je, među inim, **Lazo Đokić**, član Predsjedništva SABA RH na komemoraciji u povodu 71. obljetnice oslobođenja Grada Vukovara i proboja Srijemskog fronta

Prije 71 godinu (12. travnja 1945.) probijen je Srijemski front, zadnje uporište fašističke koalicije u ovom dijelu Europe i oslobođen Vukovar s okolnim naseljima. Tim je povodom, pred Spomen-kosturnicom (djelom vukovarskih arhitekata **Slavka Marušića i Miodraga Jandrića**) na Trgu žrtava fašizma u Vukovaru upriličena komemorativna svečanost. Brojna izaslanstva položila su vijence, među njima i delegacija SABA RH –

Petar Raić, Olivera Bolf

i

Mladen Matijašec

te odana počast za 388 žrtava fašističkog terora čiji su posmrtni ostaci preseljeni iz Dudika, 155 boraca 5. vojvođanske udarne brigade i 62 pripadnika Crvene armije, poginulih 8. i 9. prosinca 1944. godine u desantu preko Dunava i u borbama za oslobođenje Vukovara.

Početni neuspjeh

Prve operacije za oslobođenje Vukovara započele su još u proljeće 1944. godine (u noći 7. i 8. prosinca) desantom na Dunavu, uz sudjelovanje jedinica 5. vojvođanske brigade i 36. divizije NOV i 8. pješadijskog bataljuna Crvene armije. Zadatak je bio stvoriti mostobran i omogućiti

spajanje s jedinicama koje su borbenu djelovale na crti Sotin-Grabovo-Berak-Oriolik. Vođene su žestoke borbe na mostobranu, na potezu Vukovar-Borovo naselje, u širini od tri kilometra.

Budući da se do 9. prosinca jedinice iz pravca Sotina nisu uspjele spojiti s mostobranom, a zbog jače koncentracije neprijateljskih formacija, jedinice 5. vojvođanske brigade i Crvene armije morale su se tijekom noći povući na lijevu obalu Dunava. Na mostobranu su ostali mnogi poginuli i ranjeni na obje strane, njih oko 1.400, što kazuje o silini i značenju ove operacije za obje strane u sukobu.

Vukovar je oslobođen

Operacija proboja Srijemskog fronta započela je 12. travnja 1945. godine u 5 sati ujutro -kroz utvrđene linije koje su omogućavale njemačkoj fašističkoj vojsci i njenim pomagačima izvlačenje svih snaga sa južnog bojišta. Toga dana ništa nije moglo zaustaviti jedinice Narodnooslobodilačke vojske – Srijemski front je probijen, a iza tih linija su u kratkom vremenu oslobođeni mnogi gradovi i sela. Istog dana – 12. travnja u Vukovar ulaze borci 1. proleterske divizije. Operacija oslobađanja Vukovara završena je sutradan, kada su oslobođeni Borovo i Borovo naselje.

Svečana akademija

U popodnevnim satima upriličena je svečana akademija u Domu Lavoslava Ružičke (nobelovca, rođenog Vukovarca) na temu: Antifašizam i sloboda danas. Zajedno sa brojnim poklonicima antifašizma skupu su nazočili predstavnici Veleposlanstva Republike Srbije u Vukovaru, Ruske Federacije, Srpskog narodnog vijeća, te **Kata Holjevac, Nikola Opačić i Petar Raić**

, članovi Predsjedništva SABA RH, akademik

Svetozar Ivanović Vakanjac

, predsjednik Hrvatsko-ruskog društva prijateljstva i brojna izaslanstva udruga antifašističkih boraca i antifašista iz Vukovarsko-srijemske, Požeško-slavonske, Osječko-baranjske i Zagrebačke županije i Grada Zagreba, Sekcije 1. proleterske brigade iz Beograda...

Učestali govor mržnje

Pozdravljajući nazočne, **Lazo Đokić**, član Predsjedništva SABA RH, među inim je istaknuo da u godini kada obilježavamo 75. obljetnicu ustanka protiv fašizma i 71. godišnjicu oslobođenja Grada Vukovara, suočavamo se sa ponovnim oživljavanjem aveti prošlosti i pokušaja relativiziranja žrtava i izjednačavanja žrtava i dželata.

- Nema dana da se na javnim mjestima i u medijima ne čuje govor mržnje i poziv na linč neistomišljenika ili pripadnika drugog naroda, a i druge vjere. Problem je kada to rade obični građani, ali još veći je problem kada to rade javne osobe zadužene da štite i provode Ustav i zakone Republike Hrvatske. Često smo slušali: „To je u predizborne svrhe“, ali to traje i u postizbornom periodu, postaje „zaštitni znak“ u nas. Čak ni povike i skandiranja na stadionima i u dvoranama „ne čujemo i ne vidimo“ prizvuke mržnje, rekao je Đokić.

- U vrijeme kada obilježavamo 71. obljetnicu slobode –oslobođenja od naci-fašizma, tu slobodu i njezine vrijednosti trebamo njegovati i čuvati. Sloboda nije život jednih pored „derugih“, jednih sa „drugima“, jednih iznad „drugih“ – sloboda je zajednički život u miru, toleranciji i ljubavi, narodski rečeno: „I u dobru i u zlu“, kazao je Đokić dodavši da od silne želje za vlašću već se duže vrijeme podilazi donedavna manje radikalnim skupinama koje su danas sve glasnije i radikalnije.

- Antifašizam je univerzalna ideologija koja počiva na miru, toleranciji i životu bez obzira na nacionalnu, vjersku, rasnu i spolnu pripadnost. Na žalost, antifašizam i NOB se od devedesetih godina pa na ovamo ne izučava u školama, a tamo gdje se to radi povijest se iskrivljuje. Danas mladi nemaju pravu sliku i predstavu o antifašizmu i NOB-u, na postignute rezultate iz razdoblja iza nas. Problem se mora upoznati da bi se mogao rješavati. Mi danas ne smijemo iznevjeriti svoje pretke koji su dali živote u borbi protiv fašizma. Nastavit ćemo se boriti za tekovine te borbe – slobodu govora i misli, život u zajedništvu u demokratskom i slobodarskom društvu. Širenje ideje antifašizma je zalog za budućnost naših potomaka. Širimo mir, toleranciju i ljubav, to je vraćanje duga žrtvama fašizma. Neka ideje antifašizma budu pozitivna energija i snaga za bolju i perspektivniju budućnost, zaključio je Đokić.

O bitki za Vukovar i proboju Srijemskog fronta, kazivao je sudionik tih borbenih operacija **Zdenko Duplanić**

, predsjednik Sekcije boraca 1. proleterske brigade iz Beograda.

Zahvalnice UABA Vukovara

Odlukom Predsjedništva UABA Vukovara, za doprinos u njegovanju i razvijanju ideje antifašizma i suradnje udruga koje baštine njegove vrijednosti, Lazo Đokić, predsjednik UABA Grada Vukovara, dodijelio je zahvalnice Zdenku Duplančiću, članu Predsjedništva SUBNOR-a Republike Srbije, **Iliji Pajiću**, predsjedniku SUBNOR-a Distrikta Brčko i **Đorđu Miroslavljeviću**, partizanskom veteranu i dugogodišnjem aktivisti UABA Vukovara.

- U kulturno-umjetničkom programu sudjelovali su članovi Srpskog pjevačkog društva „Javor“ pod ravnanjem **Aleksandre Krtinić**, učenici vukovarske Gimnazije sa profeoricom **Ljiljanom Bajac** i
Puhački orkestar Vatrogasnog društva Vukovar pod ravnanjem **Branka Medena**

B.M.